
Průmyslováci budou možná brzy vzácní

Průmyslováci budou možná brzy vzácní

LIDOVÉ NOVINY

Silný úbytek žáků a široká nabídka vysokých škol v příštích letech podstatně změní tvář našeho středního školství - říká studie, která byla napsána, aby vyvolala diskusi. Ještě před deseti lety odcházelo ze škol v ČR kolem 150 tisíc mladých lidí. V roce 2006 už jich bylo jen 100 tisíc, za pět až deset let to bude jen kolem 70 tisíc. Přitom více než polovinu z nich budou tvořit absolventi vysokých, případně vyšších odborných škol. Silný úbytek žáků, a tudíž i absolventů, postihne hlavně učiliště, ale i střední odborné školy, s jejichž absolventy naše ekonomika počítá.

Jak se budou utvářet nové vztahy mezi vzděláváním a pracovním trhem? A jsou na takové změny obě strany připraveny? Těmito otázkami se zabývá pozoruhodná zpráva o perspektivách středního vzdělávání nazvaná Nová rizika a nové příležitosti. Z podnětu ministerstva školství ji vypracovali Jan Koucký a Jan Kovařovic ze Střediska vzdělávací politiky Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze.

Zpráva upozorňuje, že celá řada tradičních kvalifikací se stane úzkým profilem a některé z pracovního trhu téměř zmizí. Lze očekávat, že nedostatkovými se stanou nejen některá řemesla, ale i středně kvalifikovaní technici. Přitom není zcela zřejmé, jak je dokážou nahradit například bakaláři.

Autoři se proto domnívají, že například průmyslováci na tom budou po určitou dobu na pracovním trhu poměrně velmi dobře.

Na základě dosavadního vývoje u nás i v jiných rozvinutých zemích Koucký s Kovařovicem předpokládají, že se prosadí několik základních tendencí.

Zprvu dojde k většímu prolínání všeobecného (gymnaziálního) a odborného vzdělávání, což se již dnes děje v lyceích. Střední a odborné školy, a také učiliště, půjdou cestou široce koncipovaných vzdělávacích programů se společným základem, na který teprve naváže postupná specializace. A doporučení? Učňovská příprava by měla být chápána a pojímána jako vzdělání rovnocenné maturitním směrům. Rozdíl je v tom, že umožňuje mladým lidem, aby si osvojili příslušné kompetence praktickým způsobem, který jim vyhovuje lépe než přímé získávání teoretických poznatků. Má být ale koncipována tak, aby umožnila i přístup k terciárnímu vzdělávání, avšak takovému, které je zaměřeno na prakticky orientované žáky.

Koucký s Kovařovicem hledají způsoby, jak zvýšit atraktivitu odborné přípravy především dělníků. K tomu je podle nich nezbytné zapojení podniků a dalších zaměstnavatelů. Jedině oni mohou totiž mladé lidi motivovat a poskytovat jim perspektivu.

Zpráva dává k diskusi otázku, zda by věci neprospěla privatizace některých učilišť. Koucký se přitom netají tím, že sám považuje privatizaci za účinný lék učňovského školství.